

Modelowanie odpływu i wydatku rumowiska — symposium międzynarodowe (RUNOFF AND SEDIMENT YIELD MODELLING — RSY-93 Symposium)

Wydział Melioracji i Inżynierii Środowiska SGGW,
Warszawa, 14–16.09.1993.

Symposium zorganizowała Katedra Budownictwa Wodnego SGGW, przy poparciu Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz władz Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska SGGW. W symposium, którego celem było umożliwienie spotkania naukowcom i praktykom związanym z monitoringiem i modelowaniem procesów hydrologicznych i hydraulicznych w środowisku rolniczym i wiejskim, udział wzięło ponad 60 osób, w tym 24 z zagranicy (z Austrii — 1, Belgii — 1, Birmy — 1, Czech — 1, Danii — 1, Holandii — 1, Litwy — 1, Niemiec — 4, Portugalii — 1, Rumunii — 1, Słowacji — 1, Rosji — 3, USA — 4, Wielkiej Brytanii — 2 i Włoch — 1). Z ośrodków krajowych na symposium reprezentowane były: Politechniki (Gdańska i Krakowska), Uniwersytet Śląski, IMiGW W-wa, PAN (instytuty krakowskie), Akademie Rolnicze (Krakowska, Lubelska, Poznańska, Wrocławska) i organizująca spotkanie — SGGW. Na symposium przedstawiono 36 referatów w dziewięciu sesjach roboczych.

Symposium otworzył kierownik Katedry Budownictwa Wodnego SGGW — prof. dr hab. A. Byczkowski, a następnie uczestników przywitani dziekan Wydziału

Melioracji i Inżynierii Środowiska SGGW — dr hab. T. Brandyk oraz prorektor SGGW ds. dydaktyki, dr hab. E. Pierzgałski. Odczytano także list od wice-ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa — prof. dr hab. A. Grzywacza, podkreślający znaczenie rejestracji zmian i modelowania procesów fizycznych na obszarach rolniczych. Część referatów symposium rozpoczęto dwoma wykładami przeglądowymi. W pierwszym prof. dr hab. Jan Skibiński z SGGW dokonał przeglądu krajowych badań nad erozją, sedymentacją i transportem rumowiska w rzekach, natomiast w drugim prof. dr Des E. Walling z Uniwersytetu w Exeter przedstawił obecny stan i potrzebę prowadzenia badań nad erozją i wydatkiem rumowiska. Poszczególne sesje robocze składały się zwykle z czterech referatów, a na wygłoszenie każdego z nich i dyskusję przeznaczano po 15 min. Wszystkie referaty wygłaszano i dyskusję prowadzono w języku angielskim.

Poszczególne sesje dotyczyły zagadnień: odpływu ze zlewni, erozji gleb (2 sesje), wydatku rumowiska ze zlewni, transportu rumowiska w rzekach i zbiornikach (2 sesje), badań transportu rumowiska w Karpatach, deformacji koryt rzecznych, oraz zagadnień różnych. W opublikowanych w postaci książki materiałach konfe

rencyjnych znalazło się 39 referatów (13 krajowych i 26 z zagranicy, łącznie 316 stron). Poza ww. referatami przeglądowymi, pozostałe referaty podzielono na pięć następujących grup: Runoff (6 referatów), Soil erosion (12), Watershed sediment yield (5), Sediment transport in rivers and reservoirs (7), River bed deformation and special topics (7). W czasie obrad prezentowano także postery przedstawiające badania związane z tematyką symposium (1 z Litwy, 1 z Rumunii, 1 z Uniwersytetu Śląskiego, 1 z Instytutu Ochrony Przyrody PAN z Krakowa, 7 z Katedry Budownictwa Wodnego SGGW, w tym dwa ze wspólnych badań z instytutami zagranicznymi). W 6 wystąpieniach w sesji komputerowej zaprezentowano m.in. dość znane modele, jak GLEAMS czy AGNPS, stosowane do oceny reakcji obszarów rolniczych (w pierwszym wypadku pola, w drugim zlewni) na opad, a także mniej znane, jak EGEM czy FAST (pierwszy do oceny początkowego stadium erozji wąwozowej, drugi do oceny infiltracji i transportu zanieczyszczeń przez zapory ziemne). Dwie pozostałe prezentacje dotyczyły wyznaczania wezbrań w obszarach urbanizowanych (program TR-55 opracowany w USDA-SCS) oraz oceny intensywności erozji gleb i wydatku rumowiska (program DR-USLE opracowany w Katedrze Budownictwa Wodnego SGGW). Na symposium zaprezentowano też dwa filmy wideo: jeden dotyczący niekonwencjonalnych technik pomiarowych transportu rumowiska w potoku alpejskim, drugi dotyczący wymywania osadów w górnej części zbiornika Tresna w czasie jego opróżniania. Uczestnicy symposium zapoznali się także z niektórymi pracami prowadzonymi na Wydziale Melioracji i Inżynierii Środowiska SGGW, w tym m.in. z badania-

mi prowadzonymi w laboratorium hydraulicznym, w laboratorium geotechnicznym i na polletku ekologicznym.

W zawodowej wycieczce "pokongresowej" zorganizowanej w dniach 17-18.09.1993 r. wspólnie z Instytutem Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach i Instytutem Inżynierii i Gospodarki Wodnej Politechniki Krakowskiej udział wzięło 12 osób z zagranicy. Uczestnikom zaprezentowano m.in. stanowisko pomiarowe oraz badania hydrologiczne i rumowiskowe prowadzone w zlewni rzeki Zagożdżonki, będącej obiektem badawczym Katedry Budownictwa Wodnego, zakres prac badawczych prowadzonych w IUNiG w Puławach, efekty procesów erozji wąwozowej i zagospodarowanie wąwozów w Kazimierzu nad Wisłą, zagospodarowanie hałd z kopalni siarki k. Tarnobrzegu, działalność IliGW Politechniki Krakowskiej. Uczestnicy zwiedzili także najważniejsze zabytki Krakowa i klasztor na Jasnej Górze.

Podsumowując uznać można, na podstawie licznej reprezentacji krajowych ośrodków zajmujących się pomiarami i modelowaniem erozji, wydatku i transportu rumowiska w rzekach, oraz znacznego udziału gości zagranicznych, a także na podstawie wypowiedzi uczestników, iż symposium spełniło oczekiwania organizatorów. Było ono forum wymiany doświadczeń specjalistów zajmujących się tymi samymi bądź zbliżonymi zagadnieniami w różnych regionach i przy różnym uwarunkowaniu prowadzenia badań. Wielu uczestników wyrażało chęć i deklarowało możliwość współpracy.

Kazimierz Banasik